

समाजभूषण बाबूराव उर्फ अप्पासाहेब जेधे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, पुणे २

प्रथम सत्रांत परिक्षा - २०१३-१४

विषय - मराठी : पाठ्यपुस्तके - मराठी विनोदी कथा

वेळ - २ तास

प्रथम वर्ष कला

व्यावहारिक व उपयोजित मराठी

गुण ६०

प्र.१ खालील प्रश्नांची उत्तरे २० शब्दांत लिहा. (कोणतेही १०) १०

- १) हास्य किंवा विनोदांमुळे मानवी जीवनावर कोणता चांगला परिणाम होतो?
- २) लेखनात कोणत्या कारणांमुळे विनोद निर्मिती होते?
- ३) लेखकाने मिठाईचे दुकान का सुरू केले?
- ४) राम गणेश गडकरी यांनी कोणत्या टोपण नावाने विनोदी लेखन केले?
- ५) चि. वि. जोशी यांनी आपल्याला वक्तृत्व कला प्राप्त न होण्याची कोणती दोन कारणे सांगितली आहेत?
- ६) पहिले कावळे संमेलन कुठे भरले होते?
- ७) पु.ल. देशपांडे यांची एस.टी. करकचून ब्रेक मारून का थांबली?
- ८) बंड्याच्या बाने लेखकाकडे कोणती तक्रार केली?
- ९) नागु गवळीचा आवडता विषय कोणता होता?
- १०) मुकुंद टाकसाळे यांच्या लेखन शैलीची दोन वैशिष्ट्ये सांगा.
- ११) 'पेज थ्री' म्हणजे काय?
- १२) 'बंडू आणि अमेरिकेची कान उघडणी' या कथेतील पात्रांची नावे सांगा.

प्र.२ खालील प्रश्नांची उत्तरे ५० शब्दात लिहा. (कोणतेही दोन) ०८

- १) वर्तमानपत्रकर्त्याला मिठाईचे दुकान कोणत्या गोष्टीमुळे फायदेशीर ठरते?
- २) टीप लिहा : नाटकाची प्रस्तावना
- ३) 'झोप' या कथेतील नागु गवळीचे व्यक्तिचित्र रेखाटा
- ४) व्यक्तिरेखा स्पष्ट करा - केसोपंत कावळे

प्र.३ खालील प्रश्नांची उत्तरे १५० शब्दात लिहा. (कोणतेही दोन) १२

- १) नाटक लिहिण्यासाठी कोणत्या गोष्टींची तयारी करावी असे लेखक उपरोधाने म्हणतो?
- २) चि. वि. जोशी यांना लाकूड पेठ व्यापारी मंडळाच्या भाषणात कोणता अनुभव आला?
- ३) टीप लिहा : पहिले कावळे संमेलन
- ४) 'पेज थ्री' या कथेतील मेंगाळेकाकूची व्यक्तिरेखा कथेच्या आधारे स्पष्ट करा.

प्र.४ खालील प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (कोणतेही एक) १०

- १) एक विनोदी कथा म्हणून 'म्हैस' या कथेचे परीक्षण करा.
- २) बंडू आणि अमेरिकेची कान उघडणी या गंगाधर गाडगीळांच्या कथेचे कथानक कथेच्या वैशिष्ट्यांसह स्पष्ट करा.

व्यावहारिक व उपयोजित मराठी

प्र.५ (अ) खालील प्रश्नांची उत्तरे ५० शब्दात लिहा. (कोणतेही एक) ०४

- १) व्यक्तिमत्व विकासाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- २) व्यक्तिमत्व विकासावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

(ब) खालील प्रश्नांची उत्तरे ५० शब्दात लिहा. (कोणतेही दोन) ०८

- १) श्रवण कौशल्याचे स्वरूप स्पष्ट करून श्रवणातील अडथळे सांगा.
- २) वाचन कौशल्य म्हणजे काय? वाचनाचे प्रकार सांगा.
- ३) संभाषण कौशल्याचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- ४) लेखन कौशल्ये आत्मसात करण्यासाठी कोणत्या गोष्टींची आवश्यकता असते?

(क) खालील प्रश्नांची उत्तरे ५० शब्दात लिहा. (कोणतेही दोन) ०८

- १) सूत्रसंचालन म्हणजे काय? सूत्रसंचालनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- २) कार्यक्रम संयोजन कौशल्याचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- ३) उत्तम सूत्रसंचालनासाठी कोणत्या गोष्टींची आवश्यकता असते?
- ४) टीप लिहा - कार्यक्रमाची परिभाषा
